

MINISTER FINANSÓW

FN/UF/MP/MB7 - 4147/2007

10.04.07
3322
1001.07

Warszawa, dnia 5 kwietnia 2007 r.

BPS

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 6.10.04.07

nr 2654 podpis

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Nawiązując do pisma Pana Ryszarda Legutko, Wicemarszałka Senatu RP, z dnia 27 marca 2007 r., znak BPS/DSK-043-174/07, przekazującego oświadczenie Pana Senatora Stanisława Piotrowicza, zawierające pytanie dotyczące prowadzenia przez Ministerstwo Finansów prac nad projektami rozwiązań prawnych w zakresie rekompensaty finansowej dla posiadaczy wkładów oszczędnościowych, zdeponowanych w latach 1989-1990, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Waloryzację zobowiązań, których przedmiotem od chwili ich powstania jest suma pieniężna, reguluje art. 358¹ Kodeksu cywilnego. Obecnie obowiązujące unormowania problematyki waloryzacji wprowadzone zostały *ustawą z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 55, poz. 321)*.

Kodeks cywilny jako podstawową utrzymał zasadę nominalizmu wyrażającą się w tym, iż przy wykonywaniu zobowiązań pieniężnych znaki pieniężne muszą być przez wierzyciela przyjmowane według wartości nominalnej, wybitej lub wydrukowanej na nich. Zasada nominalizmu ograniczona jest jednak poprzez dodany w nowelizacji z 28 lipca 1990 roku przepis art. 358¹ § 1 Kodeksu cywilnego, który dopuszcza możliwość odstąpienia od zasady nominalizmu w przypadkach wskazanych w przepisach szczególnych. Przepisy te mogą wprowadzać bezpośrednią waloryzację świadczeń pieniężnych lub posługiwać się ustawowymi klauzulami waloryzacyjnymi przez określenie wartości świadczenia pieniężnego według innego niż pieniądź miernika wartości.

Poza wymienionymi ograniczeniami zasady nominalizmu Kodeks cywilny dopuszcza w art. 358¹ § 2 i 3 również inne odstępstwa od tej zasady, tj. umowne klauzule waloryzacyjne oraz waloryzację sądową. Licząc się z istniejącą albo przewidzianą inflacją (deflacją), strony zawierające umowę mogą, zgodnie z art. 358¹ § 2 zastrzec, że wartość świadczenia pieniężnego określona zostaje w relacji do innego niż pieniądź miernika wartości. Natomiast przepis art. 358¹ § 3 dopuszcza sądową waloryzację świadczeń pieniężnych, w razie istotnej zmiany siły nabywczej pieniądza, która odnosi się do wszystkich zobowiązań, bez względu na źródło ich powstania. Mogą to zatem być zobowiązania do świadczenia pieniężnego powstałe

z umów oraz z innych zdarzeń, przewidzianych - także w innych niż prawo zobowiązań - działach prawa cywilnego.

Należy jednak zauważyć, iż waloryzacja wkładów oszczędnościowych na podstawie art. 358¹ § 1 K.c. nie może mieć zastosowania. Należy również uznać, iż przepis art. 358¹ § 2 K.c., dotyczący umownych klauzul waloryzacyjnych, nie może być odnoszony do wkładu oszczędnościowego zdeponowanego w banku.

Ponadto trzeba zaznaczyć, że przepis art. 13 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny wyłącza stosowanie waloryzacji sądowej w odniesieniu do kredytów bankowych, kwot zdeponowanych na rachunkach bankowych oraz kredytów i pożyczek o charakterze socjalnym. Dodatkowo orzecznictwo Sądu Najwyższego potwierdza niedopuszczalność waloryzacji sądowej wkładów oszczędnościowych w związku z przepisem art. 13 ww. ustawy (wyrok SN z dnia 6 czerwca 2002 roku, I CKN 864/00).

Mając na uwadze powyższe przepisy prawa, które uwzględniają sytuację ekonomiczną w kraju w latach 1989-1990, jak również obecny stan budżetu państwa z jego zewnętrznymi uwarunkowaniami, Ministerstwo Finansów nie widzi aktualnie przesłanek do dokonania waloryzacji przedmiotowych wkładów oszczędnościowych i w związku z tym żadne prace nad projektami rozwiązań prawnych w tym zakresie nie są w Ministerstwie prowadzone.

Jednocześnie uprzejmie wyjaśniam, że dokonywanie zmian w przepisach Kodeksu cywilnego należy do właściwości Ministra Sprawiedliwości.

Z wyrazami szacunku,

Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKREŃTARZ STANU

Arkadiusz Huzarek

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych i Samorządowych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
2. Biuro Ministra - w miejscu.